

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 43/2020

Μεταξύ:

ΑΡΓΥΡΟΥΛΛΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ εμπορευόμενη με την επωνυμία
ARGYROULLA GENERAL CLEANING SERVICES

Αιτητών

v.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεογάρους, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

ΑΡΓΥΡΟΥΛΛΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ εμπορευόμενη με την επωνυμία
ARGYROULLA GENERAL CLEANING SERVICES

Αντιπροσωπεύθηκε από τον:

1. Πάνο Παναγιώτου, Δικηγόρο για Κωνσταντίνου Παναγιώτου
ΔΕΠΕ

Αναθέτουσα Αρχή:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τον:

1. Κωνσταντίνο Μιχαήλ, Δικηγόρο για ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ & ΠΡΟΥΝΤΖΟΣ
ΔΕΠΕ

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 27 Μαΐου 2021

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Η κατακύρωση για δεύτερη φορά του διαγωνισμού με τίτλο «*Παροχή Υπηρεσιών Καθαρισμού Κτηρίων και Εξωτερικών Χώρων του Πανεπιστημίου Κύπρου*» «ο διαγωνισμός»), στην εταιρεία Hellenic Tzilalis (Cyprus) Ltd («ο επιτυχόν»), και η απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών λόγω ψηλότερης τιμής είχε ως αποτέλεσμα την καταχώρηση της παρούσης προσφυγής. Η εν λόγω απόφαση λήφθηκε στα πλαίσια επανεξέτασης μετά την ακυρωτική απόφαση στην Προσφυγής 17/2020¹ η οποία καταχωρήθηκε και πάλι από τους Αιτητές.

Η προηγούμενη κατακύρωση του διαγωνισμού αμφισβητήθηκε από τους Αιτητές με την Προσφυγή 17/2020 για διάφορους λόγους. Ένας από αυτούς ήταν ότι η προσφορά του επιτυχόντα δεν πληρούσε τον όρο 6.4.3 του Μέρους Α (Τεχνικές και Επαγγελματικές Ικανότητες) των εγγράφων του διαγωνισμού ο οποίος αφορά τους βασικούς εμπειρογνώμονες της Ομάδας έργου. Σύμφωνα με την ακυρωτική απόφαση από τα υποβληθέντα για πλήρωση του εν λόγω όρου, δεν προέκυπτε με σαφήνεια ότι συγκεκριμένο μέλος της ομάδας έργου διέθετε την απαιτούμενη τριετή τουλάχιστον εργασιακή πείρα σε ανάλογη θέση.

---

¹ ΑΡΓΥΡΟΥΛΛΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ εμπορευόμενη με την επωνυμία ARGYROULLA GENERAL CLEANING SERVICES v. Πανεπιστημίου Κύπρου, ημερ. 26.11.2020

Συγκεκριμένα κρίθηκε ότι δεδομένης της ασάφειας μεταξύ της δήλωσης του επιτυχόντα και του βιογραφικού της κας Ζ. Σαμαρά, Έντυπο 5, δεν προέκυπτε με σαφήνεια η τριετής τουλάχιστον εργασιακή πείρα που απαιτείται από τον όρο 6.4.2 του Μέρους Α.

Οι Αιτητές με αναφορά στην ακυρωτική απόφαση ισχυρίζονται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει το δεδικασμένο που προέκυψε από αυτή και ότι η Αναθέτουσα Αρχή κατά παράβαση των αρχών της επανεξέτασης αλλά και των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου προκάλεσε και ή επέτρεψε ανεπίτρεπτα την εκ των υστέρων συμπλήρωση της προσφοράς του επιτυχόντα. Ισχυρίζονται ότι με την απόφαση στην Προσφυγή 17/20 κρίθηκε (α) ότι όρος 6.4.3 είναι ουσιώδης και (β) ότι όσα ο επιτυχών είχε υποβάλει με την προσφορά του και παρά το γεγονός ότι και πριν από την κατακύρωση του διαγωνισμού είχαν ζητηθεί και δόθηκαν από τους Αιτητές διευκρινίσεις για το συγκεκριμένο ζήτημα δεν υπήρχε συμμόρφωση λόγω μη τεκμηρίωσης τριετούς τουλάχιστον εργασιακής πείρας της κας Ζ. Σαμαρά σε ανάλογη θέση.

Η εκ των υστέρων στα πλαίσια επανεξέτασης, ισχυρίζονται, αναζήτηση διευκρινίσεων, για το ίδιο ζήτημα είναι ανεπίτρεπτη καθότι αντιβαίνει την αρχή της

χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης. Προς υποστήριξη της θέσης τους παραπέμπουν σε αριθμό αποφάσεων².

Οι Αιτητές περαιτέρω και ανεξάρτητα των πιο πάνω ισχυρισμών τους υποστηρίζουν ότι και όσα στα πλαίσια της επανεξέτασης υπέβαλε ο επιτυχών προς τεκμηρίωση των απαιτούμενων στον όρο 6.4.3 του Μέρους Α δεν ικανοποιούν. Υποστηρίζουν ότι τα έγγραφα τα οποία υπέβαλε (συμφωνία εργοδότησης της κας Ζ. Σαμαρά και κατάσταση αποδοχών των Κοινωνικών Ασφαλίσεων) συντάχθηκαν και υπογράφηκαν από τον ίδιο και την κα Ζ. Σαμαρά η δε κατάσταση αποδοχών των κοινωνικών ασφαλίσεων δεν ικανοποιεί εφόσον ο εργοδότης ανά πάσα στιγμή μπορεί να αφαιρεί ή να προσθέτει πρόσωπα ως εργοδοτούμενα σ' αυτόν. Σ' ότι αφορά τη βεβαίωση την οποία απέστειλε η κα Σαμαρά για την περίοδο Μάρτιος του 2017, Μάρτιος 2020 ούτε αυτή ικανοποιεί. Η κα Ζ. Σαμαρά θα μπορούσε και θα έπρεπε να ζητήσει και να λάβει βεβαίωση από την Υπηρεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποία να βεβαιώνονται οι εισφορές της που καταβλήθηκαν από ποιο εργοδότη και για ποια θέση.

Η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτει ως αβάσιμους όλους τους ισχυρισμούς των Αιτητών και υποστηρίζει ότι συμμορφούμενη με το ακυρωτικό αποτέλεσμα της προσφυγής 17/2020 προχώρησε στην αναζήτηση διευκρινίσεων. Απορρίπτει τον

---

² Tamassos Tobacco Suppliers & Co. v. Δημοκρατίας (1992) 3 ΑΑΔ 60, Ε. Φιλίππου Λτδ v. Κυπριακής Δημοκρατίας (2004) 3 ΑΑΔ 389, Αναθ. Έφεση Αρ. 141/12, LUCE ATALIOTIS LTD v. Κυπριακή Δημοκρατία μέσω Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, ημερ. 28.9.2018,

ισχυρισμό των Αιτητών ότι στα πλαίσια της προσφυγής 17/2020 ο όρος 6.4.3 κρίθηκε ουσιώδης. Υποστηρίζει ότι στα πλαίσια της Προσφυγής 17/2020 δεν τέθηκε ζήτημα παράβασης ή απόκλισης ή μη τήρησης ουσιώδους όρου του διαγωνισμού, η δε νομολογία στην οποία οι Αιτητές παραπέμπουν αφορά σε εντελώς διαφορετικά γεγονότα. Στην παρούσα περίπτωση, αναφέρει, δεν ετίθετο θέμα παράλειψης συμμόρφωσης με ουσιώδη όρο ώστε να τυγχάνει εφαρμογής η νομολογία στη οποία οι Αιτητές παραπέμπουν. Εκεί οι όροι του διαγωνισμού απαιτούσαν την προσκόμιση συγκεκριμένου εγγράφου από τους προσφέροντες κατά την υποβολή της προσφοράς και δεν υποβλήθηκε. Εδώ οι τεκμηριώσεις που ζητήθηκαν κατά την αξιολόγηση από τους προσφοροδότες περιλαμβανομένων των Αιτητών δεν είναι έγγραφα τα οποία απαιτείτο να υποβληθούν με τη προσφορά σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού, αλλά ζητήθηκαν στα πλαίσια δέουσας έρευνας. Άλλωστε, υποστηρίζει, η θέση αυτή ενισχύεται και από τον όρο 8.3 του Τόμου Α, Περιεχόμενα Προσφορών. Σε κάθε περίπτωση δεν πρέπει να παραβλέπεται η σημασία του όρου 6.5.1.β των εγγράφων του διαγωνισμού ο οποίος προβλέπει ότι οι προσφοροδότες με την υποβολή της προσφοράς τους συμπληρώνουν το έντυπο Ι στο οποίο περιλαμβάνεται η δήλωση ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι ο προσφοροδότης έχει υποβάλει ψευδή δήλωση η πλαστό πιστοποιητικό δύναται να του υποβληθούν κυρώσεις συμπεριλαμβανομένου του αποκλεισμού του δικαιώματος ανάθεσης της Σύμβασης. Η Αναθέτουσα Αρχή κατά την αξιολόγηση των προσφορών επειδή ήθελε να επιβεβαιώσει όσα αναγράφονται

στα έγγραφα των προσφορών σε σχέση με την εργασιακή πείρα του επιτυχόντα ζήτησε διευκρινίσεις και τεκμηρίωση. Συγκεκριμένα κατά την πρώτη αξιολόγηση ζήτησε τεκμηρίωση/βεβαίωση εργασιακής πείρας από εργοδότες και αντίγραφα πτυχίων και απολυτηρίων για την επιστάτρια Ζ. Σαμαρά. Ο επιτυχών απέστειλε βεβαιώσεις και τεκμήρια όπως του ζητήθηκε. Τα ίδια ζητήθηκαν και από τους Αιτητές. Μετά βέβαια την ακυρωτική απόφαση η Αναθέτουσα Αρχή συμμορφούμενη με την κατάληξη, ότι από τα υποβληθέντα δεν πρόκυπτε με σαφήνεια η τριετής εργασιακή πείρα της κας Ζ. Σαμαρά σε ανάλογο έργο χωρίς περαιτέρω διερεύνηση, ζήτησε τεκμηρίωση/βεβαίωση για την εργασιακή της πείρα.

Τα ζητήματα εδώ που πρέπει να εξεταστούν είναι πρώτον κατά πόσο η ενέργεια της Αναθέτουσας Αρχής να ζητήσει διευκρίνιση σε σχέση με την εργασιακή πείρα της κας Ζ. Σαμαρά συνιστά παράβαση δεδικασμένου και δεύτερον αν η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι αρνητική κατά πόσο με τα υποβληθέντα ο όρος 6.4.3 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού ικανοποιείται.

Στα πλαίσια της προσφυγής 17/2020 η κατακύρωση του διαγωνισμού ακυρώθηκε για το λόγο ότι δεν προέκυπτε με σαφήνεια, κατά πόσο η κα Ζ. Σαμαρά διαθέτει την απαιτούμενη τριετή εμπειρία σε ανάλογο έργο, ώστε να δικαιολογείται η κατάληξη της Αναθέτουσας Αρχής χωρίς περαιτέρω διερεύνηση. Μέσα από τα δηλωθέντα δεν υπήρχε ακριβής χρονικός προσδιορισμός από τον οποίο να προκύπτει η τριετής εμπειρία της κας Ζ. Σαμαρά. Ο επιτυχών δήλωνε ότι εργαζόταν στον ίδιο από το

2017 στη θέση Site Superintendent ενώ η ίδια στο Έντυπο 5 δήλωνε ότι την περίοδο 2016-2017 εργαζόταν στην εταιρεία ACG GROUP (Fiduciary) Services ως Office Administrator/Receptionist.

Στ' ότι αφορά τον όρο 6.4.3 του Μέρους Α συμφωνούμε με τους Αιτητές ότι αυτός στα πλαίσια της Προσφυγής 17/2020 κρίθηκε ότι είναι ουσιώδης. Αυτό όμως από μόνο του, δεδομένης της ασάφειας μέσα από τα υποβληθέντα αλλά και του τρόπου διατύπωσης του διευκρινιστικού ερωτήματος κατά την αρχική αξιολόγηση δεν δικαιολογεί τη θέση των Αιτητών ότι κατά την επανεξέταση δεν είχε η Αναθέτουσα Αρχή τη δυνατότητα περαιτέρω διερεύνησης της εργασιακής πείρας της κας Ζ. Σαμαρά μέσω διευκρινίσεων. Η θέση των Αιτητών ότι το διευκρινιστικό ερώτημα στα πλαίσια της επανεξέτασης είναι ακριβώς το ίδιο με το διευκρινιστικό ερώτημα που τέθηκε στους Αιτητές στα πλαίσια της προηγούμενης αξιολόγησης δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Με το πρώτο διευκρινιστικό, ζητήθηκε για ότι εδώ ενδιαφέρει, τεκμηρίωση/βεβαίωση εργασιακής πείρας από εργοδότες και αντίγραφα απολυτηρίων για τις επιστάτριες μεταξύ των οποίων και η κα Ζ. Σαμαρά όπως αυτά καταγράφονται στο βιογραφικό σημείωμα Έντυπο 5. Ο τρόπος διατύπωσης του ερωτήματος ήταν γενικός θα λέγαμε ενώ κατά την επανεξέταση και δεδομένης της διαπίστωσης της ακυρωτικής απόφασης ζητήθηκε τεκμηρίωση/βεβαίωση εργασιακής πείρας για την κα Ζ. Σαμαρά.

Με κάθε εκτίμηση προς το δικηγόρο των Αιτητών δεν συμφωνούμε με την ερμηνεία που δίδει στην Προσφυγή 17/2020 ώστε να τυγχάνουν εφαρμογής τα αποφασισθέντα στις αποφάσεις στις οποίες μας έχει παραπέμψει. Στις εν λόγω αποφάσεις οι όροι του διαγωνισμού ήσαν διαφορετικοί. Απαιτούσαν όπως με την υποβολή της προσφοράς υποβληθούν συγκεκριμένα έγγραφα τα οποία δεν υποβλήθηκαν ενώ εδώ τα έγγραφα είχαν υποβληθεί, προέκυπτε όμως ασάφεια η οποία παρείχετο δυνατότητα να διερευνηθεί.

Οι όροι του υπό κρίση διαγωνισμού οι σχετικοί με το ζήτημα αυτό είναι οι όροι 6.4.3. και 8.3 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού οι οποίοι προβλέπουν τα εξής:

«6.4 Τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες

Για τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό, οι Οικονομικοί Φορείς πρέπει να πληρούν υποχρεωτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις που αφορούν τις τεχνικές και επαγγελματικές τους ικανότητες:

[...]

3. *να έχει συμπεριλάβει στην προτεινόμενη Ομάδα Έργου για την υλοποίηση του Αντικειμένου της Σύμβασης, βασικούς εμπειρογνώμονες, τα προσόντα των οποίων αναφέρονται ως ελάχιστα απαιτούμενα πιο κάτω και για τους οποίους θα πρέπει να υποβληθεί το **Έντυπο 5**:*

[...]

Βασικός Εμπειρογνώμονας 2 & 3: Επιστάτες/τριες

Δύο (2) ΑΤΟΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΑ αποκλειστικά για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, τα οποία θα έχουν τη γενική εποπτεία, επίβλεψη και συντονισμό των εργασιών καθαρισμού με τα ακόλουθα προσόντα:

α. εργασιακή πείρα τουλάχιστον 3 χρόνων σε ανάλογη θέση.

β. να κατέχουν απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Λυκείου ή Τεχνικής Σχολής».

«8.3 Περιεχόμενα Προσφορών

8.3.1 Ενότητα «Προϋποθέσεις Συμμετοχής»

[...]

4. Για την πιστοποίηση των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων, τα ακόλουθα στοιχεία:

I. Κατάσταση του απασχολούμενου με μόνιμη σχέση εργασίας προσωπικού, συμπληρώνοντας το σχετικό πίνακα στο **Έντυπο 4**.

II. Κατάλογο δέκα (10) το πολύ συμβάσεων, συμπληρώνοντας το σχετικό πίνακα στο **Έντυπο 4**

III. Στοιχεία τεκμηρίωσης της επιτυχούς υλοποίησης των συμβάσεων, ως εξής:

- Εάν ο Αντισυμβαλλόμενος είναι Δημόσιος Φορέας, σχετικό πιστοποιητικό, που έχει εκδοθεί από την αρμόδια Δημόσια Αρχή,

- Εάν ο Αντισυμβαλλόμενος είναι ιδιώτης, βεβαίωση του ιδιώτη, ή εάν τούτο δεν είναι δυνατόν, απλή δήλωση του Προσφέροντα στην οποία θα αναφέρονται υποχρεωτικά τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου στο Φορέα που εκτελέστηκε η σύμβαση.

IV. Αναλυτικά Βιογραφικά Σημειώματα των βασικών εμπειρογνομόνων της Ομάδας Έργου σύμφωνα με το **Έντυπο 5**.

V. Πιστοποιητικά λευκού ποινικού μητρώου σε ισχύ για Γενικό επόπτη και 2 Επιστάτες/τριες.

5. *Σε περίπτωση που στην Ομάδα Έργου περιλαμβάνονται βασικοί εμπειρογνώμονες, που δεν είναι μόνιμοι εργοδοτούμενοι του Προσφέροντα, δηλώσεις των προσώπων αυτών, με τις οποίες θα δηλώνεται ότι υπάρχει σχετική συμφωνία συνεργασίας με τον Προσφέροντα και ότι αποδέχονται τους όρους του διαγωνισμού».*

Καθώς προκύπτει από τους πιο πάνω όρους εκείνο που ζητείτο από τους προσφέροντες για την πιστοποίηση των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων, ήταν αναλυτικά βιογραφικά σημειώματα των βασικών εμπειρογνομόνων σύμφωνα με το Έντυπο 5. Ο επιτυχών υπέβαλε ότι οι όροι απαιτούσαν απλά προέκυπτε ασάφεια και αυτό κρίθηκε στα πλαίσια της Προσφυγής 17/2020. Συνεπώς η ενέργεια της Αναθέτουσας Αρχής να ερευνήσει μέσω διευκρινιστικών ερωτήσεων το εν λόγω ζήτημα δεν είναι τίποτε άλλο παρά συμμόρφωση με την ακυρωτική απόφαση.

Η πιο πάνω κατάληξη οδηγεί στο δεύτερο ερώτημα δηλαδή κατά πόσο μέσα από τα υποβληθέντα κατά την επανεξέταση ικανοποιείται η απαίτηση για εργασιακή πείρα τουλάχιστον τριών χρόνων σε ανάλογη θέση της κας Ζ. Σαμαρά.

Σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή κρίνουμε ότι η απαιτούμενη εργασιακή πείρα κατέχεται από την κα Ζ. Σαμαρά. Εύλογα η Αναθέτουσα Αρχή με τα υποβληθέντα στα πλαίσια της διευκρινιστικής ερώτησης και το Έντυπο 1, σύμφωνα με το οποίο εάν διαπιστωθεί ότι ο επιτυχών έχει υποβάλει ψευδείς δηλώσεις ή πλαστό πιστοποιητικό δυνατόν να του επιβληθούν κυρώσεις μεταξύ των οποίων και

αποκλεισμό από τη σύμβαση, ικανοποιήθηκε ότι η απαίτηση πληρούται. Το γεγονός ότι τα υποβληθέντα αποτελούν έγγραφα τα οποία προέρχονται από τον επιτυχόντα και την κα Ζ. Σαμαρά δεν τα καθιστά ψευδή. Ούτε ότι η κα Ζ. Σαμαρά θα μπορούσε να προσκομίσει βεβαίωση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δεδομένης της δήλωσης του επιτυχόντα στο Έντυπο 1 δεν μπορεί στα πλαίσια της καλής πίστης να οδηγήσει σε αποκλεισμό της προσφοράς του.

Ενόψει όλων των πιο πάνω η Προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται χωρίς οποιαδήποτε άλλη διαταγή.